

بررسی تأثیر ۴ نوع ماده‌ی ضدغونی کننده‌ی شیمیایی بر روی خشونت سطحی رزین‌های آکریلی بیس دنچر در شرایط آزمایشگاهی

دکتر فاطمه نعمت‌اللهی^۱ دکتر محمدعلی صنیعی^۲ دکتر محمود رضامبینی^۱ دکتر مونا مومنی مقدم^۳
 ۱- استادیار گروه پرتوژهای متحرک دندانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دندانپزشکی تهران
 ۲- استادیار گروه مواد دندانی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دندانپزشکی تهران
 ۳- دندانپزشک

خلاصه:

سابقه و هدف: استفاده از محلول‌های ضدغونی کننده جهت تمیز کردن دنچر امری اجتناب ناپذیر است. این مواد شیمیایی علاوه بر تأثیر مطلوب در جهت کاهش میکرووارگانیسم‌ها، باعث ایجاد تغییرات نامطلوبی در سطح دنچرمی شوند. هدف از انجام این مطالعه تعیین تأثیر محلول‌های ضدغونی کننده‌ی شیمیایی بر روی ویژگی فیزیکی خشونت سطحی مواد سازنده‌ی بیس دنچراست.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق تجربی و آزمایشگاهی تعداد ۵۰ نمونه رزین آکریلی مت Shank از دو نوع آکریل ملیودنت و آکروپارس، ساخته شد. این نمونه‌ها در ۴ گروه محلول شیمیایی (سدیم هیپوکلریت ۵٪، سرکه‌ی سفید یا ۲/۵ درصد vinegar، بیکربنات سدیم یا جوش شیرین ۵٪، قرص کورگا) و آب شهری به عنوان شاهد قرار گرفتند. نمونه‌ها مورد ارزیابی خشونت سطحی اولیه و خشونت سطحی ثانویه، بعد از قرار گیری در محلول‌ها، قرار گرفتند. در مرحله‌ی بعد یک نمونه از هر گروه تحت پرسه‌ی طلاپوش شدو توسط میکروسکوپ الکترونی ارزیابی شد. نتایج توسط تست‌های ANOVA و مقایسات Post hoc چندگانه بررسی شدند.

یافته‌ها: در اندازه گیری‌های اولیه از نقطه نظر خصوصیات موردنبررسی، دونوع آکریل مورد مطالعه اختلاف معنی داری را نشان ندادند. ($P < 0.4$) بیشترین خشونت سطحی در گروه ملیودنت مربوط به سدیم هیپوکلریت ۵٪ بود که بطور معناداری از بقیه‌ی محلول‌ها بیشتر بود. ($P < 0.5$) در مورد آکریل آکروپارس بیشترین خشونت سطحی توسط سرکه ۲/۵ ایجاد شد که اختلاف آن با سایر محلول‌ها معنی داربود. ($P < 0.05$) کمترین میزان خشونت سطحی در هر دو گروه مربوط به قرص کورگا بود. ($P < 0.01$) نتیجه گیری: بنظر می‌رسد که تأثیر محلول‌های ضدغونی کننده بر روی خشونت سطحی آکریل ملیودنت بیشتر از آکروپارس است و بین محلول‌های مورد نظر کمترین اثر تخریبی توسط قرص کورگا ایجاد می‌شود. بهتر است از ترکیبات کلردار جهت ضدغونی کردن آکریل ملیودنت و از محلول‌های اسیدی برای ضدغونی کردن آکریل آکروپارس استفاده نشود.

کلید واژه‌ها: آکریل، ملیودنت، آکروپارس، خشونت سطحی، SEM، مواد ضدغونی کننده

وصول مقاله: ۹۲/۱۰/۲۹ اصلاح نهایی: ۹۳/۴/۱۸ پذیرش مقاله: ۹۳/۴/۱۸

مقدمه:

قبل از انتقال به لبراتوار و همچنین ارایه به بیمار ضدغونی شوند.^(۱) مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که محلول‌های شیمیایی نقش به سزایی در حذف میکرووارگانیسم‌ها و پلاک‌های میکروبی دارند.^(۲) اما از طرفی باعث ایجاد تغییرات فیزیکی و مکانیکی رزین‌های آکریلی بیس دنچر می‌باشد و از طرف دیگر مراقبت های بهداشتی و ضدغونی کردن در هر مرحله از اعمال دندانپزشکی ضروری و غیرقابل اجتناب است. براساس پروتکل کنترل عفونت ADA، پیشنهاد شده است که پرتوژهای دندانی

یکی از نگرانی‌ها و دغدغه‌ها در پرتوژهای متحرک ساخته شده از ماده رزین آکریلی، وجود تغییرات فیزیکی و مکانیکی رزین‌های آکریلی بیس دنچر می‌باشد و از طرف دیگر مراقبت های بهداشتی و ضدغونی کردن در هر مرحله از اعمال دندانپزشکی ضروری و غیرقابل اجتناب است. براساس پروتکل کنترل عفونت ADA، پیشنهاد شده است که پرتوژهای دندانی

می شود و آکریل آکروپارس که بطور عمدی در ایران استفاده می شود. ۵۰ عدد نمونه با مفل گذاری دقیق با استفاده از اسلب شیشه ای، به منظور تهیه ی نمونه های کاملاً صیقلی و بدون نیاز به پرداخت، با هر دو نمونه آکریل انجام شد. پس از اتمام مراحل مفل گذاری و حذف موم و شستشوی مفل ها، آکریل گذاری انجام شد. پس از انجام مراحل آکریل گذاری و بستن مفل ها و Packing نهایی مفل درستگاه پخت پلیمریزه شد. نمونه ها در اب مقطر با حرارت 37 ± 1 درجه سانتی گراد به مدت 2 ± 0.5 دقیقه جهت آزاد سازی مونومر آزاد قرار گرفتند. سپس با دستگاه برش یا دیسک با خنک کردن محل برش با هوا یا آب (بطوریکه در طی برش دما بالاتر از 30°C درجه سلسیوس نزود) به شش قسمت مساوی $20 \times 20 \text{ mm}^2$ در میلی متربریده شد و با کاغذ سنباده متالوگرافی دارای زبری تقریبی 30 میکرون (P500)، 18 میکرون (P1000) و 15 میکرون (P1200) پرداخت شد. همه نمونه های آزمون در دمای اتاق ($23 \pm 2^\circ\text{C}$) درجه سلسیوس و رطوبت نسبی ($50 \pm 10\%$) درصد آماده شدند. تعداد ۲۵ نمونه رزین آکریلی آکروپارس (A) و ۲۵ نمونه ملیوونت (B) ساخته شد. در ابتدا ۵ نمونه از هر نوع آکریل مورد ارزیابی خشونت سطحی اولیه (قبل از قرار گرفت) سپس نمونه های در محلول های ضدغونی کننده (قرار گرفته) ذکور بین سایر نمونه ها (۴۰ نمونه ای باقی مانده) قرار گرفته و هر کدام از این ۲۵ نمونه به ۵ گروه (H.G.F.E، I) تقسیم شدند. به منظور کدگذاری به هر نمونه عددی داده شد و نمونه ها به صورت تصادفی در اختیار اپراتور قرار گرفت. گروه AE و BE در سرکه سفید $2/5\%$ ، گروه AF و BF در هیپوکلریت سدیم $0/5\%$ ، در جوش شیرین 5% ، AH و BH در داخل محلولی از قرص ضدغونی کننده کورگا، AI و BI در آب شهری (به عنوان گروه شاهد) قرار گرفتند. حجم ماده ضدغونی برای تمام نمونه ها 100 ml سی بود. روش غوطه وری به این نحو انجام شد که هر نمونه ۸ ساعت داخل ماده ای ضدغونی کننده ای مربوطه در داخل اتاق قرار گرفت سپس از درون ماده ای ضدغونی کننده خارج و شستشو داده شد. در

ذرات مواد غذایی به سطح آکریل می شود^(۶،۷) که این خود منجر به تحریک والتهاب مخاط دهان می گردد.^(۸) یکی از علل ایجاد زبری سطحی، محلول های ضدغونی کننده ای شیمیایی است.^(۹) تحقیقات متعددی در رابطه با تاثیر ضدغونی کننده های شیمیایی بروی ویژگی سطحی رزین های آکریلی صورت گرفته است که در آنها از آکریل های پلیمریزه شونده به روش های مایکروویو، گرما پخت و غیره استفاده شده است که نتایج در بعضی مطالعات بدین صورت بود که اثر مخرب مایکروویو کمتر است^(۱۰) در مواردی نیز محلول های ضدغونی کننده شیمیایی اثر مخرب کمتری نسبت به مایکروویو نشان داده اند.^(۱۱،۱۲) اما بطور کلی هردو باعث افزایش خشونت سطحی می شوند.^(۱۳) از طرفی، بکارگیری محلول های شیمیایی از قبیل کلرهگزیدین پراستیک اسیدوسدیم هیپوکلریت قرص های آلکالین پرکساید^(۱۴،۱۱،۱۰-۱۶) همگی باعث افزایش خشونت سطحی رزین های آکریلی شدند. اما در مطالعه ای دیگر نشان داده شد که محلول های ضدغونی کننده شامل هیپوکلریت سدیم و قرص های کورگا تاثیر مخربی بروی سطح آکریل ایجاد نکرده و خشونت سطحی افزایش نیافته است.^(۱۷) با توجه به تناقضات موجود در نتایج مطالعات مختلف و همچنین شیوع استفاده از ترکیبات شیمیایی در پاکسازی دنچر ها توسط بیماران بر آن شدیدم تا اثر 4% نوع محلول شیمیایی که شامل سدیم هیپوکلریت $0/5\%$ ، سرکه $5/5\%$ ، سدیم بیکربنات $2/5\%$ و قرص های کورگا جهت ضدغونی کردن نمونه های آکریلی به همراه آب شهری به عنوان کنترل بروی یک نوع آکریل ایرانی گرماستخت و یک نوع آکریل آلمانی گرماستخت بررسی کنیم

مواد و روش ها:

در این مطالعه آزمایشگاهی به بررسی خشونت سطحی بر حسب Ra (خشونت سطحی میانگین) و Rz (میانگین عمق خشونت سطحی) در مورد دو نوع رزین آکریلی گرماستخت، بعد از یک ماه غوطه وری در محلول های ضدغونی مختلف، صورت گرفت. آکریل های مورد استفاده در این تحقیق عبارت بودند از: آکریل آلمانی بایر که به طور گستردگی در اروپا استفاده

جدول ۱- میزان خشونت سطحی اولیه‌ی نمونه‌ها بر حسب Rz و Ra

Rz(mean±SD)	Ra(mean±SD)	نمونه‌ها
۰/۹۲±۰/۳	۰/۱±۰/۰۵	ملیودنت
۰/۶±۰/۰۸	۰/۰۷±۰/۰۵	آکرپارس
P<۰/۰۵	p<۰/۴	Pvalue

(N=۵)

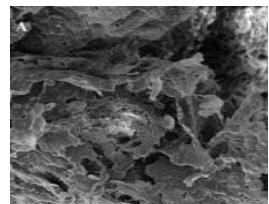
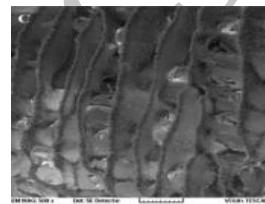
Ra: میانگین خشونت سطحی ایجاد شده در سطح

RZ: میانگین ارتفاع عمیق ترین تضاریص ایجاد شده در سطح

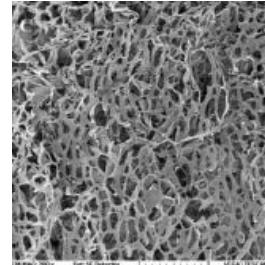
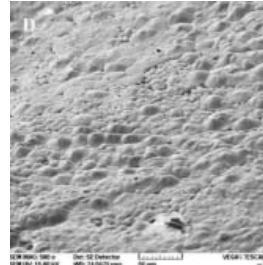
میزان خشونت سطحی رزین‌های آکریلی ملیودنت بر حسب Rz و Ra پس قرارگیری در ماده‌ی ضدغونی کننده و به تفکیک نوع ماده‌ی ضدغونی کننده در جدول ۲ ارایه شده است و در خصوص آکریل ملیودنت، بیشترین میزان خشونت سطحی بر حسب Ra مربوط به گروهی است که در ماده‌ی ضدغونی کننده‌ی سدیم هیپوکلریت ($۰/۳۰۲ \pm ۰/۰۸۶\mu\text{m}$) و کمترین میزان بعد از گروه شاهد(آب)، مربوط می‌شد به قرص کورگا ($۰/۰۳۳\mu\text{m} \pm ۰/۰۳۷\mu\text{m}$) آزمون ANOVA نشان داد تفاوت خشونت سطحی ضدغونی کننده‌ها Ra از لحاظ آماری معنی دار است. ($P<۰/۰۵$) آزمون Post-hoc (LCD) نشان داد تفاوتی بین خشونت سطحی بی کربنات سدیم و کورگا نبود اما بقیه‌ی نمونه‌ها باهم تفاوت داشتند. در اندازه‌گیری‌های بدست آمده از خشونت سطحی (Rz) نیز بیشترین خشونت سطحی کماکان مربوط به سدیم هیپوکلریت به میزان $۱/۹۲ \pm ۰/۳۷۶$ و سپس سرکه به میزان $۱/۸۸ \pm ۰/۰۴۴$ و کمترین بعد از آب شهری، مربوط می‌شد به قرص کورگا به میزان $۱/۰/۵ \pm ۰/۱/۳$ و آزمون ANOVA سطحی به لحاظ آماری معنی دار بود ($P<۰/۰۵$) و آزمون Post-hoc (LCD) نشان داد بین سدیم هیپوکلریت و سرکه اختلافی وجود نداشت و همین طوری‌بن آب شهری، قرص کورگا و بی‌کربنات سدیم اختلافی وجود نداشت. ولی بین این دو دسته اختلاف وجود داشت. میزان خشونت سطحی رزین

این زمان نمونه‌های دادر داخل آب مقطر به مدت ۱۶ ساعت قرار گرفتند و هر روز ماده‌ی ضدغونی کننده تعویض می‌شد و دوباره این کار تکرار می‌شد، این کار به مدت یک ماه انجام شد و خشونت سطحی نمونه‌ها توسط دستگاه پروفایلومتر (DSTG) مدل MAHR (Pocket) مورد ارزیابی بر حسب Rz و Ra قرار گرفتند، داده‌ها براساس آزمون‌های آماری ANOVA و Post-hoc بررسی شدند.

در مرحله‌ی بعد یک نمونه از هر گروه جمع‌آوری و خشک شدو توسط دستگاه پوشش طلا طبق عملیات Physical Vaporization Deposition (PVD) نمونه‌ها، پوشش طلا به ضخامت ۱۰ نانومتر پوشش داده شدو سپس با مقاطع گوناگون در بزرگنمایی‌های $۵۰۰\times$ - $۱۰۰۰\times$ - $۲۰۰۰\times$ - $۵۰۰۰\times$ عکس برداری شد و از تمامی نمونه‌ها در هر بزرگنمایی حداقل ۲ تصویر تهیه شد. (شکل ۱ تا ۴)

شکل ۱- خشونت سطحی ایجاد شده در محلول سرکه سدیم هیپوکلریت (در بزرگنمایی ۲۰۰۰ در بزرگنمایی ۲۰۰۰ میکروسکوپ الکترونیکی)

شکل ۲- خشونت سطحی ایجاد شده در محلول سدیم هیپوکلریت (در بزرگنمایی ۲۰۰۰ در بزرگنمایی ۲۰۰۰)

شکل ۳- خشونت سطحی ایجاد شده در محلول کورگا (در بزرگنمایی ۲۰۰۰ در بزرگنمایی ۲۰۰۰)

یافته‌های:

پنج نمونه از هر اکریل (ملیودنت و اکرپارس) قبل از قرارگیری در محلول‌های ضدغونی و به تفکیک نوع اکریل از لحاظ میزان خشونت سطحی بررسی شدند که نتایج در جدول شماره یک ارایه شده است. بر اساس ارقام ذکر شده در این جدول، خشونت سطحی دو نوع آکریل آکرپارس و ملیودنت در خواص Rz و Ra مشابه بودند و اختلاف آنها به لحاظ آماری معنی دار نبود.

برروی سطح آکریل شده که در موارد دیگر به این شدت دیده نشده است. (شکل ۱ و ۲) در گروه شاهد هیچ تاثیری بر روی خلل و فرج سطحی دیده نشد و تصاویر حاکی از عدم تشکیل لایه‌ی جدیدی بر روی سطح، در محیط آب داشت. از طرفی در گروههای آزمایشی کمترین تاثیر بر روی تخلل سطحی توسط قرص کورگا مشاهده شد که این با توجه به اندازه‌گیری‌های انجام شده توسط پروفایلومتر پشتیبانی می‌شود. (شکل ۳ و ۴)

بحث

در این تحقیق اثر ۴ نوع ماده‌ی ضدغونی کننده (سدیم هیپوکلریت 0.05M ، سرکه 0.05M ، سدیم بی کربنات 0.05M و قرص کورگا) و آب بر روی خشونت سطحی رزین‌های آکریل گرماسخت بررسی شد. اثر تجمعی مواد ضدغونی کننده در طول زمان می‌تواند بر خواص مکانیکی و سطحی آکریل اثرات منفی خود را اعمال کند بنابراین با توجه به میانگین مدت زمان مطالعات گذشته، در این مطالعه مدت زمان ۳۰ روز جهت قرارگیری نمونه‌ها در محلول‌های ضدغونی کننده در نظر گرفته شد. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که استفاده از ضدغونی کننده‌های شیمیایی سدیم هیپوکلریت، سرکه، بی کربنات سدیم و قرص کورگا جهت ضدغونی کردن رزین‌های آکریلی گرمایخت بیس دنچر (مليودنت و آکروپارس) باعث افزایش خشونت سطحی آنها می‌شود. براساس مطالعه‌ی حاضر در آکریل مليودنت، سدیم هیپوکلریت اختلاف معناداری ایجاد کرد که نشان‌گر بیشترین خشونت سطحی ایجاد شده در بین تمامی گروهها بود. بعارتی خاصیت خورنده‌ی این محلول بر روی ساختار فیزیکی آکریل مليودنت بیشتر از سایر محلول‌ها بوده است. طی مطالعه Ebadian و همکاران تاثیر سدیم هیپوکلریت و گلوتارآلدیید بر روی دو نوع آکریل آکروپارس و مليودنت بررسی شد و نشان داده شد هیپوکلریت سدیم نسبت به گلوتارآلدیید تغییرات بیشتری ایجاد کرده است.^(۹) که با مطالعه‌ی Pinto که به بررسی اثر ۳ نوع ماده‌ی ضدغونی کننده بر روی خشونت سطحی و سختی سطحی ۳ نوع آکریل

های آکریلی آکروپارس بر حسب خواص خشونت سطحی (Rz و Ra) نشان می‌دهد که بیشترین میزان خشونت سطحی این نوع آکریل مربوط به سرکه‌ی سفید به میزان 0.06 ± 0.024 و بعد به مراتب کمتر مربوط به بی کربنات سدیم به میزان 0.0814 ± 0.0156 و هیپوکلریت سدیم به میزان 0.035 ± 0.015 و کمترین مربوط می‌شد به کورگا و آب شهری (شاهد) به ترتیب به میزان 0.058 ± 0.078 و 0.051 ± 0.057 در آزمون مقایسات چندگانه نشان داده شد بین سرکه با همه‌ی نمونه‌ها اختلاف معنی‌داری وجود داشت و بین سدیم هیپوکلریت و سدیم بی کربنات تفاوتی وجود نداشت. ($p < 0.01$) همچنین آب و کورگاهم مشابه بودند. (p < 0.05) در اعداد بدست آمده از Rz کماکان بیشترین میزان خشونت سطحی مربوط به سرکه‌ی سفید به میزان 0.122 ± 0.077 و به میزان خیلی کمتر مربوط به سدیم هیپوکلریت و سدیم بی-سدیم کربنات به ترتیب به میزان 0.062 ± 0.063 و 0.064 ± 0.062 بود. مربوط به آب شهری (شاهد) به میزان 0.273 ± 0.025 بود. آزمون Post-hoc(LCD) نشان داد بین سرکه با سایر محلول‌ها اختلاف وجود دارد و بین سدیم هیپوکلریت و سدیم بی کربنات تفاوتی نبود و بین قرص کورگا و آب تفاوتی وجود نداشت. ($p < 0.05$)

جدول ۲- خشونت سطحی رزین‌های آکریلی مليودنت بیس دنچر بر حسب نوع ماده ضدغونی کننده شیمیایی

Rz(µm)	Ra(µm)	خشونت سطحی	ضدغونی کننده
0.15 ± 0.013	0.152 ± 0.038	آب شهری (شاهد)	
0.192 ± 0.0376	0.30 ± 0.086	سدیم هیپوکلریت	
0.188 ± 0.044	0.262 ± 0.056	سرکه سفید	
0.1325 ± 0.022	0.198 ± 0.024	بی کربنات سدیم	
0.13 ± 0.05	0.197 ± 0.033	قرص کورگا	

با توجه به بررسی‌های انجام شده توسط میکروسکوپ الکترونی، محیط‌های خورنده مانند هیپوکلریت سدیم و سرکه می‌توانند باعث ایجاد تضاریس ناهمانگ، ناهمگون و غیرمتقارن

شده که ما در نظر نگرفتیم. مطالعه‌ما از لحاظ زمان تحقیق (۳۰ روز) قابل اعتمادتر است اما ایشان عامل مداخله‌گر مسواک را در نظر گرفتند که توسط گروهی از بیماران استفاده می‌شود و از این جهت برتر است.

محلول سرکه بر روی آکریل آکرپارس اثر تخریبی شدیدی داشت و تضاریس زیاد و عمیقی ایجاد کرد.

ماده‌ی موثره طبق مطالعه‌ی که توسط Fernandez و همکاران انجام شد، اثر دو نوع ماده‌ی ضدغونی کننده بر روی سه نوع آکریل از لحاظ ثبات رنگ و خشونت سطحی بررسی شد، در آن مطالعه، نشان داده شد که اکثر نمونه‌هایی که در استیک اسید ۶۰ قرار گرفته‌اند نسبت به هیپوکلریت سدیم، طی مدت زمان ۶۰ دقیقه، خشونت سطحی بیشتری نشان دادند که نتیجه‌ی فوق را تقویت می‌کند.^(۲۲) اما مطالعه‌ی Silva و همکاران انجام شد بیشترین خشونت سطحی ایجاد شده از بین محلولهای سدیم پربورات ۳/۸٪، کلرهگریدین ۰/۲٪، سرکه ۱۰۰٪ و قرص‌های ضدغونی کننده را توسط سدیم پربورات گزارش کردند که نتیجه‌ی فوق را نقض می‌کند.^(۱۶) علت اختلاف می‌تواند عدم هماهنگی در غلظت‌های محلول‌ها باشد.

در این مطالعه میزان خشونت سطحی ایجاد شده توسط قرص کورگا و سدیم بی‌کربنات در آکریل ملیودنت مشابه بود و کمترین میزان را در بین محلولها داشت. ساختار شیمیایی این دو ماده به یکدیگر شبیه بوده و کورگا حاوی بی‌کربنات سدیم است و هر دوی اینها زیرگروه پراکسایدها هستند که با آزاد کردن اکسیژن باعث از بین بردن دیری‌ها می‌شوند. این گروه مانند گروههای کلردار باعث حل کردن و از بین بردن ملکولهای بزرگ و پلاستیزرهای نمی‌شوند. به همین دلیل تاثیر اندکی را از لحاظ ایجاد زیری بر روی سطح آکریل دارند.

در مطالعه‌ای دیگر بین گروههای حاوی سدیم بی‌کربنات نتایج مشابهی بدست آورند به گونه‌ای که کمترین خشونت سطحی ایجاد شده مربوط به همین گروه‌ها بود و نتیجه‌ی مطالعه‌ما را تایید می‌کند.^(۱۹)

مبنی بر بررسی اثر تعدادی ضدغونی کننده و خمیردندان بر روی میزان ساییدگی و خشونت سطحی، این نتیجه حاصل

بود از این مطالعه باشد. سایر مطالعات نیز با مطالعه‌ما در خصوص اثر مخرب هیپوکلریت سدیم برآکریل مطابقت داشتند.^(۱۰،۱۱،۱۸) اما در مطالعه‌ای دیگر ذکر شد که محلول هیپوکلریت سدیم و قرص‌های کورگا طی ۱۸۰ روز تاثیر معناداری بر روی خشونت سطحی آکریل نداشتند.^(۱۵) که با نتیجه‌ی مطالعه‌ی حاضر مغایرت دارد. محققان در آن مطالعه از آکریل‌های پلیمریزه شونده با مایکروویو استفاده کردند که روش جدیدتری است اما روی دیگر خواص فیزیکی آکریل تاثیرگذار است. آکریل‌های گرماسخت متداول‌تر اما قدیمی هستند و اثرات سوء آنها کمتر است. این اختلاف می‌تواند بعلت تفاوت در نوع آکریل و نوع پلیمریزاسیون و همچنین در زمان انجام مطالعه باشد. همچنین نتایج مطالعه دیگری در این زمینه حاکی از عدم ایجاد تغییر در خشونت سطحی آکریل بواسطه محلول‌ها بود که برخلاف نتایج مطالعه‌ی حاضر است.^(۱۹) مدت زمان مطالعه‌ی ایشان یک هفته بود که این مدت زمان کوتاه ممکن است نتایج قبل اعتمادی نداشته باشد. در بین تمامی محلولها کمترین اثر مخرب توسط آب (گروه شاهد) و در بین محلولهای ضدغونی کننده کمترین تاثیر منفی توسط قرصهای کورگا ایجاد شد. در مطالعه‌ی Ural و همکاران، نشان داده شد که بین خشونت سطحی اولیه و خشونت سطحی بعد از قرارگیری در محلولها اختلاف قابل توجهی وجود ندارد. در صورتی که یکی از این محلول‌ها قرص کورگا بود. این مطالعه نتیجه مطالعه‌ی حاضر را تایید می‌کند. در مطالعه‌ای که توسط Peracini و همکاران انجام شد، نتیجه به این صورت بود که خشونت سطحی ایجاد شده توسط کورگا مشابه آب بود و با اختلاف قابل توجهی کمتر از ماده‌ی دیگر (bony plus) بود، که نتیجه‌ی فوق را تایید می‌کند.^(۲۰) در مطالعه‌ای دیگر بیان شد که خشونت سطحی ایجاد شده توسط کورگا در مدت زمان ۲۵۰ دقیقه، بیشتر از خمیر دندان close up و ماده‌ی dentu care بود.^(۲۰) که نتیجه‌ی تحقیق حاضر را نقض می‌کند. اختلاف موجود می‌تواند حاصل از اختلاف در نوع آکریل‌ها و دستگاه اندازه گیری باشد و همچنین متغیر مسواک نیز ذکر

نتیجه گیری: بنظر می‌رسد که تاثیر محلول‌های ضدغونی کننده بر روی خشونت سطحی آکریل ملیوپارت بیشتر از آکروپارس است و بین محلول‌های مورد نظر کمترین اثر تخریبی توسط قرص کورگا ایجاد می‌شود. بهتر است از ترکیبات کلردار جهت ضدغونی کردن آکریل ملیوپارت و از محلول‌های اسیدی برای ضدغونی کردن آکریل آکروپارس استفاده نشود.

References:

- 1- Infection control recommendations for the dental office and the dental laboratory. Council on Dental Materials, Instruments, and Equipment. Council on Dental Practice. Council on Dental Therapeutics. J Am Dent Assoc 1988;116(2):241-8.
- 2- Sharaffedin F, Sadeghi AR, Kohanteb G. Comparison of the effect of Deconex(solarsept), Micro10 and Cidex in disinfecting dental instruments. J Dent Shiraz univ Med Sci 2005;6(1,2):38-46
- 3- Pinto TM, Neves AC, Leão MV, Jorge AO. Vinegar as an antimicrobial agent for control of *Candida* spp. in complete denture wearers. J Appl Oral Sci 2008;16(6):385-90.
- 4- Hatim NA, Samarraie SA. Khayat IKEvaluating the effect of new denture cleaners on the surface roughness of acrylic resin denture base material Al-Rafidain Dent J 2013; 3(1):31-38
- 5- Hussam M. Influence of dental cleansers on the color stability and surface roughness of three types of denture bases. J Bagh College Dentistry 2011;23(3) :17-22
- 6-Radford DR, Challacombe SJ, Walter JD. Denture plaque and adherence of *Candida albicans* to denture base materials in vivo and in vitro. Crit Rev Oral Biol Med 1999;10(1):99-116.
- 7-Bulad K, Taylor RL, Verran J, McCord JF .Colonization and penetration of denture soft lining materials by *Candida albicans*. Dent Mater 2004;20(2):167-75
- 8-Bollen CM, Lambrechts P, Quirynen M. Comparison of surface roughness of oral hard material to the threshold surface roughness for bacterial plaque retention: A review of the literature. Dent Mater 1997 ;13(4):258-269
- 9- Ebadian B, Poorsina F, Saghaei S. Evaluation of disinfecting effect of 0.5% sodium hypochlorite and 2% glutaraldehyde on heat cure acrylic resin. J Mashhad Dent Sci 2007;31(3):217-22
- 10- Shen C, Javid NS, Golaizzi FA .The effect of glutaraldehyde base disinfections on denture base resin. J Prosthet Dent 1989;61(5):583-589
- 11- Rafah A, Ibrahim. The effect of microwave disinfection on surface roughness and hardness of hot, cold acrylic resin and soft liner in different conditions. J Bagh Coll Dentistry 2010; 22(4):36-40.

شد که بین میزان خشونت سطحی ایجاد شده توسط قرص کورگا و خمیر دندانهای sorriso colgate که ماده‌ی اصلی تشکیل دهنده‌ی آنها سدیم بی‌کربنات است، اختلاف معنا داری وجود دارد. این اختلاف می‌تواند بعلت وجود مواد تشکیل دهنده‌ی بی‌شماری که در خمیر دندانها موجود است و نیز روش انجام متفاوت از تحقیق حاضر باشد.

با توجه به این که استفاده از یک ماده بصورت خالص تاثیر آن را بطور دقیق تری نشان می‌دهد، در تحقیق ما بی‌کربنات سدیم بصورت خالص استفاده شد. بطور کلی این تحقیق نشان داد که میزان خشونت سطحی اولیه آکریل آکروپارس کمتر از آکریل ملیوپارت بود، به عبارتی دیگر میزان خشونت سطحی اولیه و عمق تضاریس موجود در آکریل آکروپارس کمتر از آکریل ملیوپارت بوده است که این مساله گویای ویژگی سطحی بهتر آکروپارس است. در اندازه‌گیری‌های ثانویه (بعد از قرار گیری در محلول‌های Ra در محلول‌های یکسان اعداد کوچکتر مربوط به آکریل آکروپارس بود (به استثنای محلول سرکه)، اما در مورد Rz در محلول‌های سرکه و بی‌کربنات سدیم در آکریل آکروپارس اعداد بزرگتری نسبت به ملیوپارت بدست آمد که نشان دهنده‌ی عمق تضاریس بیشتر در آکریل آکروپارس در این دو محلول بوده است، اما در مورد آب و دوم محلول دیگر (سدیم هیپوکلریت و کورگا) تضاریس کم عمق ایجاد شد. یافته‌های این تحقیق نشان داد که تاثیر محلول‌های ضدغونی کننده بر روی خشونت سطحی آکریل ملیوپارت بیشتر از آکروپارس است و بین محلول‌های مورد نظر کمترین اثر تخریبی توسط قرص کورگا ایجاد می‌شود که با توجه به ترکیب این ضدغونی کننده می‌توان به این نتیجه رسید که محلول‌های آلکالین پروکساید اگر بطور صحیحی بکار برده نشوند باعث تغییر در خواص آکریل می‌شوند.^(۲۳) که ما نیز در تحقیق خود این ضدغونی کننده را دارای کمترین اثر تخریبی یافتیم.

- 12- Machado AL, Giampaolo ET, Vergani CE, Souza JF, Jorge JH. Changes in roughness of denture base and relining materials by chemical disinfection or microwave irradiation: surface roughness of denture base and relining materials. *J Appl Oral Sci* 2011;19(5):521-8.
- 13- Sartori EA, Schmidt CB, Walber LF, Shinkai RS. Effect of microwave disinfection on denture base adaptation and resin surface roughness. *Braz Dent J* 2006;17(3):195-200.
- 14-. Machado AL, Breeding LC, Vergani CE, da Cruz Perez LE .Hardness and surface roughness of relining and denture base acrylic resins after repeated disinfection procedures. *J Prosthet Dent* 2009;102(2):115-22
- 15- Paranhos Hde F, Davi LR, Peracini A, Soares RB, Lovato CH, Souza RF.Comparison of physical and mechanical properties of microwave-polymerized acrylic resin after disinfection in sodium hypochlorite solutions. *Braz Dent J*2009;20(4):331-5
- 16-Da silva FC, Kimpara ET,Mancini MN,Balducci I,Jorge AO,Koga-Ito CY. Effectiveness of six different disinfectants on removing five microbial species and effects on the topographic characteristics of acrylic resin. *J Prosthodont* 2008;17(8):627-33
- 17- Paranhos Hde F, Peracini A, Pisani MX, Oliveira Vde C, de Souza RF, Silva-Lovato CH. Color stability, surface roughness and flexural strength of an acrylic resin submitted to simulated overnight immersion in denture cleansers. *Braz Dent J*2013;24(2):152-6
- 18- Pinto Lde R, Acosta EJ, Távora FF, da Silva PM, Porto VC. Effect of repeated cycles of chemical disinfection on the roughness and hardness of hard relining acrylic resins. *Gerodontology* 2010;27(2):147-53.
- 19- Ural C , Ayse Sanal F, Cengiz S. Effect of different denture cleansers on surface roughness of denture base materials. *clinical dentistry and research* 2011 35 (2) :14-20
- 20- Peracini A, Davi LR, de Queiroz Ribeiro N, de Souza RF, Lovato da Silva CH, de Freitas Oliveira Paranhos H. Effect of denture cleansers on physical properties of heat-polymerized acrylic resin. *J Prosthodont Res* 2010;54(2):78-83
- 21- Sorgini DB1, Silva-Lovato CH, de Souza RF, Davi LR, Paranhos Hde F. Abrasiveness of conventional and specific denture-cleansing dentifrices. *Braz Dent J* 2012;23(2):154-9.
- 22- Fernandes FHI, Orsi IA, Villabona CA Effects of the peracetic acid and sodium hypochlorite on the colour stability and surface roughness of the denture base acrylic resins polymerised by microwave and water bath methods. *Gerodontology* 2013 ;30(1):18-25
- 23- Devlin H, Kaushik P. The effect of water absorption on acrylic surface properties. *J Prosthodont* 2005;14(4):233-238.